

Betänkandet (SOU 2014:64) En ny modell för åldersklassificering av film för barn och unga (Dnr Ku2014/1472/MFI)

Barnombudsmannens synpunkter på utredningen utgår från vårt uppdrag att säkerställa att barn och unga får sina mänskliga rättigheter tillgodosedda enligt FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).

Barn har rätt att ta del av information. Det är en medborgerlig rättighet som är nära förknippad med rätten till yttrandefrihet, delaktighet och utveckling. Samtidigt har barn också rätt till skydd mot information och material som kan vara till skada för deras välbefinnande. Barnombudsmannen välkomnar att utredningen beaktar barnkonventionens olika perspektiv i betänkandet.

- Barnombudsmannen avstyrker utredningens förslag om en övergång från lagreglering till självreglering för fastställande av åldersgränser för film.
- Barnombudsmannen tillstyrker utredningens förslag att filmbranschen ska ta ett större ansvar för fastställande av åldersgränser för film som barn tar del av i digitala plattformar och visningsfönster.
- Barnombudsmannen avstyrker delvis utredningens förslag att behålla den nuvarande utformningen av den så kallade ledsagarregeln.
- Barnombudsmannen tillstyrker utredningens förslag att Statens medieråd bör utveckla barns deltagande i sitt arbete med att stärka barn som användare av medier, sprida information och ge vägledning om barns och ungas mediasituation.

7.4.2 Övergång från lagreglering till självreglering

Barnombudsmannen anser att systemet för fastställande av åldersgränser för film som ska visas offentligt bör utformas efter hur barn och unga idag konsumerar och förhåller sig till medier. Detta för att barns och ungas skydd mot skadlig mediepåverkan ska fungera effektivt.

Internet och surfplattor är, från tidig ålder, en del av barns vardag. En brist med det nuvarande systemet för fastställande av åldersgränser är att det inte omfattar digitala plattformar och visningsfönster.

Det är bra att filmbranschen tar ett större ansvar för att skydda barn och unga mot skadlig mediepåverkan. Ett utbyggt självregleringssystem avseende film som

visas på distributionsplattformar och i visningsfönster som i nuläget inte omfattas av Statens medieråds granskning är en positiv utveckling.

Barnombudsmannen motsätter sig i princip inte en lösning som bygger på självreglering bara det är möjligt att säkerställa att barn och unga får trygga, lagliga och säkra medieupplevelser. Men det är problematiskt att utredningen inte lämnar konkreta förslag på hur det nya systemet ska fungera i praktiken för att säkerställa barns skydd mot skadlig mediepåverkan.

Barnombudsmannen avstyrker mot bakgrund av dessa oklarheter därför utredningens förslag om en övergång från lagreglering till självreglering som innebär att filmbranschen tar över ansvaret för att fastställa åldersgränser för film.

7.4.3 Föräldrars ansvar för skydd av barn och unga mot skadlig mediepåverkan

Barnombudsmannen avstyrker utredningens förslag att behålla den nuvarande utformningen av den så kallade ledsagarregeln.

Alla barn har rätt till ett fullgott skydd mot skadlig mediepåverkan. Ytterst är det föräldrarnas ansvar att ge vägledning och råd på ett sätt som stämmer överens med den fortlöpande utvecklingen av barnets förmåga och barnkonventionen i övrigt.

Barnombudsmannen anser att det är rimligt att ledsagarregeln utvidgas till att även kunna gälla för vissa filmer med 15-års gräns. Barnombudsmannen anser dock att det måste vara möjligt att behålla en strikt 15-årsgräns för vissa filmer.

Men alla barn får inte stöd av sina vårdnadshavare och har inte tillgång till andra trygga vuxna i sin närhet. Statens medieråd har bland annat därför ett viktigt uppdrag när det gäller att stärka barn och unga som användare av medier. Lika viktigt är att följa medieutvecklingen, sprida information och ge vägledning om barns och ungas mediesituation.

Utredningen föreslår att Statens medieråd bör utveckla barns deltagande i detta arbete. Barnombudsmannen instämmer i utredningens förslag. Barn är experter på sin egen situation och har rätt att komma till tals i frågor som rör dem.

Fredrik Malmberg
Barnombudsman